

Test E

Tento test vytvorila firma EXAM. Bol použitý na viacerých stredných školách v SR na prijímacích skúškach v máji 2002. Na vypracovanie testu mali žiaci 60 minút.

E01 V ktorej z možností sú obidve slovné spojenia napísané správne?

- (A) najvyššie tatranské štíty, návštevníci Botanickej záhrady
- (B) na Námestí mládeže, podhradie Červeného Kameňa
- (C) nositelia Nobelovej ceny, bystrí Francúzski študenti
- (D) členovia Matice Slovenskej, všetci rodení Prešovčania

E02 V ktorej z viet je pravopisná chyba?

- (A) Za vyšným mlynom sa mihla akási podozrivá krivajúca postava.
- (B) Syslie mláďa sa vystrašene skrývalo neďaleko rozvírenej rieky.
- (C) Špičkoví pracovníci firmy sa zúčastnili na školení o marketingovej stratégii.
- (D) Dobýjanie alkalických batérií je finančne výhodné.

E03 V ktorej vete dochádza v niektorom zo slov k spodobovaniu?

- (A) Nemôžeš sa s nami zahrávať.
- (B) Prihlásil sa na štvorročné štúdium.
- (C) Vodu sme naberali z potoka.
- (D) Ponúkali preklady z anglického jazyka.

E04 Ktoré zo slov nie je správne rozdelené na slabiky?

- (A) pres-táv-ka
- (B) sú-strast-ný
- (C) vy-kres-lit
- (D) lý-ce-um

E05 Ktorá z viet obsahuje nespisovné slovo alebo slovné spojenie?

- (A) Na oslavu narodenín si pozývam len svojich najlepších kamarátov.
- (B) Neďaleko nášho domu otvorili obchod s priemyselným tovarom.
- (C) Úspešnosť na prijímacích skúškach závisí len na nás.
- (D) Písomná práca sa odovzdáva v stanovenom termíne.

E06 Firma priniesla na trh nový univerzálny liek.

K slovu *univerzálny* má významovo najbližšie slovo

- (A) špeciálny.
- (B) všestranný.
- (C) prestížny.
- (D) účinný.

E07 O akom človeku sa hovorí, že má železné nervy?

- (A) O nevšímavom.
- (B) O tvrdohlavom.
- (C) O necitlivom.
- (D) O chladnokrvnom.

E08 V ktorej z možností sú všetky tri uvedené slová synonymami?

- (A) ozajstný, skutočný, rýdzy
- (B) nápadne, podnetne, nápadito
- (C) vratký, neistý, ľahostajný
- (D) bezúhonnosť, počestnosť, galantnosť

E09 Protikladom k slovu *dôvtipný* je slovo

- (A) vážny.
- (B) bezduchý.
- (C) prchký.
- (D) smutný.

E10 V Pravidlách slovenského pravopisu je uvedená:

V spisovnej slovenčine nebývajú dve dlhé slabiky bezprostredne za sebou. Ak sa tvarotvorný alebo odvodzovací základ končí na dlhú slabiku, ohýbacie prípony sa v rámci slova skracujú, napr. pekný – krásny.

V ktorej z možností je vo všetkých troch slovách uplatnené citované pravidlo?

- (A) čierneho, rýdzy, siedmemu
- (B) krídiel, v siati, chvália
- (C) prítomný, výťahy, mávajú
- (D) kuchár, lacný, nevie

E11 V ktorej vete je podstatné meno v nesprávnom tvare?

- (A) S otcovou pomocou sa naučil hrať na bendže.
- (B) Stará mama odložila zo sporáku plný hrniec polievky.
- (C) Záujemcovia o čerstvý chlieb museli stáť v dlhom rade.
- (D) Zo všetkých omeliet je mamina najlepšia na svete.

E12 Ktorá veta neobsahuje číslovku?

- (A) S obomi deťmi majú starosti.
- (B) Viacerí sa vyhováraali.
- (C) Ponúkajú dvojaké jedlá.
- (D) Letecká jednotka sa stratila v hmle.

E13 V ktorej vete je použitý nesprávny tvar slovesa?

- (A) Nezlosti ani mňa!
- (B) Spriateľ sa s nami!
- (C) Pri práci sa hýbaj!
- (D) Umy si ruky!

E14 *Sprievod sa hádam zastaví aj neďaleko nás.*

Ktoré slovné druhy sú v uvedenej vete podčiarknuté?

- (A) sloveso a príslovka
- (B) sloveso a predložka
- (C) častica a príslovka
- (D) častica a predložka

- E15**
- (1) *Odišiel aj so svojím hnevom.*
  - (2) *Miro zvažuje každé pre a proti.*
  - (3) *Všetko záleží len na tebe.*
  - (4) *Kávu si zamiešala lyžičkou.*

Ktoré z nasledujúcich tvrdení o uvedených vetách je pravdivé?

- (A) Vo vete (1) treba nesprávnu predložku *so* nahradiť predložkou *zo*.
- (B) Vo vete (2) treba nesprávnu predložku *pre* nahradiť predložkou *za*.
- (C) Vo vete (3) treba nesprávnu predložku *na* nahradiť predložkou *od*.
- (D) Vo vete (4) chyba pred slovom *lyžičkou* predložka *s*.

E16	V niektorých prípadoch povoľujú <i>Pravidlá</i> písať i nepísať na rozhraní dvoch viet čiarku. Na ktorú z nasledujúcich viet sa toto pravidlo vzťahuje? (A) Stará mama upiekla výbornú bábovku a nikto z nej ani neochutnal. (B) Ondrej knihu prečítal a odložil ju medzi ostatné knihy. (C) Nikto sa neodvážil vojsť do bazény, a tak som aj ja odišiel. (D) Nemal peniaze, a predsa všetkých obdaroval.
E17	Strelí sme sa [REDACTED]. V uvedenej vete je zakrytý predmet. Ktoré z nasledujúcich slovných spojení možno doplniť na zakryté miesto? (A) pred domom (B) po rokoch (C) zo zvedavosti (D) s priateľmi
E18	Prezradili sme im, kde je ukrytý poklad. V tomto súvetí je vedľajšia veta (A) prívlastková. (B) príslovková miestna. (C) predmetová. (D) príslovková časová.
E19	V ktorej z nasledujúcich viet je chyba v interpunkcii? (A) Po východe slnka zrazu celé mesto ožilo ako znovuzrodené. (B) V tom čase, keď sa rozsvietili nočné lampy už dávno spali. (C) Nenašli sme už vo vlaku ani žiadne peniaze, ani doklady. (D) Jeho hlas znel, akoby bol chorý.
E20	Melódia v opytovacej vete klesá, keď (A) na jej začiatku stojí opytovacie zámeno. (B) na jej začiatku nestojí opytovacie zámeno. (C) na jej konci stojí opytovacie zámeno. (D) na jej konci stojí sloveso.
E21	Historický príznenie je použitie (A) prítomného času na vyjadrenie deja odohrávajúceho sa v minulosti. (B) minulého času na vyjadrenie deja odohrávajúceho sa v prítomnosti. (C) budúceho času na vyjadrenie deja odohrávajúceho sa v minulosti. (D) prítomného času na vyjadrenie deja odohrávajúceho sa v budúcnosti.
E22	Veľkolepé diela vytvorili Sumeri z hlíny, kameňa a kovu, ešte väčšie však vytvorili [REDACTED]. Z materiálu prchavejšieho než dym – a zároveň trvalejšieho nad zlato, ak ním vyjadri myšlienku a obraz básnik. Ktoré z uvedených slovných spojení možno doplniť na zakryté miesto? (A) zo soli (B) z piesku (C) zo slov (D) z diamantu
E23	Aký slohový postup je použitý v úryvku z otázky E22? (A) umelecký (B) výkladový (C) informačný (D) rozprávací

E24	V nasledujúcom úryvku je poprehadzované poradie viet: 1. Nevedel som, či sa mám vrátiť dozadu alebo utekať rýchlejšie. 2. Mal som pocit, že som sa druhýkrát narodil. 3. Zrazu počujem pískanie pneumatík. 4. Našťastie sa nič nestalo. 5. Napokon som sa rozhodol dobehnúť. Aké má byť správne poradie viet v tomto úryvku? (A) 4., 2., 3., 5., 1. (B) 4., 3., 1., 5., 2. (C) 3., 2., 4., 5., 1. (D) 3., 1., 5., 4., 2.		
E25	Jazykový štýl je (A) spôsob usporiadania jazykových prostriedkov. (B) ucelený slohový útvar. (C) cieľavedomý výber jazykových prostriedkov. (D) spôsob štylizácie umeleckého textu.		
E26	(1) Na zabezpečenie potomstva nosorožca tuponosého bratislavská zoológická záhrada upravuje chovný priestor, aby k dvom samiciam priviezla z Liberca samca. (2) Nosorožec tuponosý je po slonoch druhý najväčší suchozemský živočích. (3) Rohy týchto zvierat majú na svetových trhoch nesmiernu cenu. (4) Žijú najmä v Afrike. (5) Vo voľnej prírode sa ich pohybuje už asi len osemtisíc. (6) Hrozí im vyhuby. Ktorá veta z úryvku vysvetľuje príčinu postupnej likvidácie nosorožcov? (A) veta (2) (B) veta (3) (C) veta (4) (D) veta (5) 		
Otázky E27 – E29 sa vzťahujú na ukážku 1. Pozorne si prečítaj jej text.			
<table border="0"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <p>Čieže to [REDACTED] hore grúňom [REDACTED]. To sú Janíkove, čo ho vešať [REDACTED].</p> </td> <td style="vertical-align: top;"> <p>Ukážka 1 A keď ho už [REDACTED] u cez to šire pole, o milá za ním [REDACTED]:c – Vráť sa srdce [REDACTED] ! –o</p> </td> </tr> </table> <p>Na zakrytých miestach sú slová: budú, viedli, ovečky, volá, idú, moje.</p>		<p>Čieže to [REDACTED] hore grúňom [REDACTED]. To sú Janíkove, čo ho vešať [REDACTED].</p>	<p>Ukážka 1 A keď ho už [REDACTED] u cez to šire pole, o milá za ním [REDACTED]:c – Vráť sa srdce [REDACTED] ! –o</p>
<p>Čieže to [REDACTED] hore grúňom [REDACTED]. To sú Janíkove, čo ho vešať [REDACTED].</p>	<p>Ukážka 1 A keď ho už [REDACTED] u cez to šire pole, o milá za ním [REDACTED]:c – Vráť sa srdce [REDACTED] ! –o</p>		
E27	Aký druh rýmu je uplatnený v ukážke 1? (A) združený (B) obkročný (C) prerývaný (D) striedavý		
E28	Z akého útvaru môže úryvok v ukážke 1 pochádzať? (A) Z báje. (B) Zo sonetu. (C) Z bájky. (D) Z balady.		
E29	Ku ktorému literárnemu druhu možno úryvok v ukážke 1 zaradiť? (A) K epike. (B) K lyrike. (C) K poézii. (D) K dráme.		

E30	Nový výstup v divadelnej hre sa začína (A) konfliktom medzi postavami. (B) príchodom alebo odchodom niektorej z postáv. (C) monológom niektorej z postáv. (D) príchodom hlavnej postavy na javisko.
E31	Ktorý z uvedených útvarov z hľadiska pôvodu <u>nepatrí</u> do ľudovej slovesnosti? (A) povest' (B) rozprávka (C) poviedka (D) pranostika
Otázky E32 – E35 sa vzťahujú na ukážku 2. Pozorne si prečítaj jej text.	
Ukážka 2	
<i>L'akajú sa klietky rúk, pasce krásnych slov, Nad tulákmi držia stráž, lakajú sa zradnej siete sľubov. niet tam víťazov. Nad konármi hľadajú v modrom území, Tak leť, aj keď kde sa končí revír vrán a supov. nad zemskou</i>	
E32	Ktorý umelecký jazykový prostriedok je v ukážke 2 podčiarknutý? (A) metonymia (B) metafora (C) prírovnanie (D) epiteton
E33	Ktoré dve slová (v uvedenom poradí) môžu byť na zakrytých miestach v ukážke 2? (A) nevyhrá, príťaž (B) nevyhráš, príťažou (C) príťaž, nevyhrá (D) príťažou, nevyhrá
E34	Slovné spojenie v ukážke 2 <i>lakajú sa klietky rúk</i> sa vzťahuje na (A) strážcov. (B) tulákov. (C) vtákov. (D) víťazov.
E35	V ktorej z možností je najvýstižnejšie vyjadrená myšlienka tretieho a štvrtého verša v prvej strofe ukážky 2? (A) Starostlivo strážia oblohu pred votrelcami. (B) Nenápadne pozorujú úlovky svojich susedov. (C) Hľadajú v konároch stromov skrýšu pred nepriateľom. (D) Vznášajú sa na oblohe v bezpečnej vzdialenosti od nepriateľov.
E36	Ktorý z uvedených spisovateľov sa venoval literatúre faktu zameranej na obdobie staroveku? (A) Vojtech Zamarovský (B) Matej Bel (C) Milan Ferko (D) Alexander Matuška

Otázky E37 – E39 sa vzťahujú na ukážku 3. Pozorne si prečítaj jej text.**Ukážka 3**

Najvyšší boh Zeus chcel potrestať ľudí za to, že prijali od Prometea oheň ukradnutú na Olympe. Rozhodol sa, že zošle na ľudí zlo, ktoré im strpčí život. Rozkázal božskému kováčovi Hefaistovi zhotoviť z hlíny a vody krásnu dievčinu, ktorú potom ostatní bohovia štedro obdarovali: okrem pôvabu, krásy a šikovnosti darovali jej aj skrinku, do ktorej schovali rozličné strasti. Potom dal Zeus dievčine meno Pandora (v preklade znamená „obdarovaná všetkými darmi“), poslal ju na svet, a to rovno k Prometeovmu bratovi Epimeteovi.

Ten dávno zabudol na Prometeovo varovanie, aby od Dia nijaký dar neprijal, zaľúbil sa do Pandory a oženil sa s ňou. Keď Pandora zo zvedavosti otvorila skrinku, ktorú jej darovali bohovia, vyleteli z nej všetky choroby, bieda, utrpenie a rozleteli sa po svete. Pandora skrinku rýchlo zatvorila, ale už bolo neskoro: na dne skrinky zostala iba nádej. Odvtedy sa stala Pandoraina skrinka symbolom

E37 Ktoré z uvedených slovných spojení možno doplniť na zakryté miesto v ukážke 3?

- (A) príjemného prekvapenia (B) zhubného daru
(C) svadobného daru (D) utajeného prekvapenia

E38 Ktoré z nasledujúcich tvrdení z ukážky 3 nevyplyva?

- (A) Epimeteus zabudol na rady svojho brata.
(B) Zeus sa rozhodol poslať na ľudí trest.
(C) Pandore sa podarilo jeden z darov zachrániť.
(D) Prometeus stvoril z hlíny a vody krásne dievča.

E39 Prečo Pandora otvorila skrinku?

- (A) Bola zvedavá. (B) Chcela obdarovať svojho muža.
(C) Nahovoril ju Prometeus. (D) Chcela si nechať nádej.

E40 Ako sa nazýva súhrn starogréckych príbehov o bohoch, hrdinoch a prírodných úkazoch?

- (A) mykológia (B) mytológia (C) encyklopédia (D) beletria